

Sygn. akt IV KS 15/21

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski

w sprawie **S. D.** uniewinnionego od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535e § 1 k.p.k.),
w dniu 12 maja 2021 r. skargi obrońcy oskarżonego
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 30 września 2020 r., sygn. akt IX Ka (...),
uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w O.
z dnia 20 kwietnia 2018 r., sygn. akt II K (...)

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić skargę;

2. obciążyć S. D. kosztami postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K., wyrokiem z 30 września 2020 r., po rozpoznaniu apelacji oskarżyciela publicznego, wyrok Sądu Rejonowego w O. z 20 kwietnia 2018 r., mocą którego S. D. został uniewinniony od popełnienia zarzucanego mu czynu zabronionego z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k., i przekazał do ponownego rozpoznania.

Skargę od wyroku odwoławczego wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając w niej naruszenie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k., i zażądał uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

W odpowiedzi na skargę prokurator Prokuratury Rejonowej w O. wniósł o oddalenie jej jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga obrońcy nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 539a § 3 k.p.k., skuteczność skargi od wyroku sądu odwoławczego, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, jest uzależniona od wykazania, że wydanie - na etapie postępowania apelacyjnego - orzeczenia kasatoryjnego naruszało art. 437 k.p.k., a zatem że nie zachodziła konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości lub nie zachodził wypadek określony w art. 454 k.p.k. albo że przy wydaniu tego orzeczenia wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 k.p.k. Zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi od wyroku sądu odwoławczego, o której mowa w art. 539a § 1 k.p.k., ogranicza się do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego (zob. post. SN z 22 maja 2019 r., III KS 17/19).

Analiza sprawy doprowadziła Sąd Najwyższy do stwierdzenia, że Sąd Okręgowy w K. wywiązał się z powinności ciążących na nim w świetle art. 437 k.p.k. Mianowicie, po rozpoznaniu apelacji wniesionej na niekorzyść oskarżonego uniewinnionego w postępowaniu pierwszoinstancyjnym Sąd ten uznał zarzuty zwykłego środka odwoławczego za zasadne i, powołując art. 454 § 1 k.p.k., wydał wyrok kasatoryjny. Zdaniem instancji odwoławczej, dysponującej kompletnym materiałem dowodowym, rysowała się realna perspektywa wydania wyroku skazującego, który jednak nie mógł zapaść przed tym Sądem ze względu na blokującą go regułę *ne peius*. Bezsporne jest, że Sąd Najwyższy w postępowaniu skargowym nie był uprawniony do badania i merytorycznej oceny słuszności stanowiska Sądu odwoławczego w przedmiocie odpowiedzialności karnej oskarżonego. Dlatego jedynie na marginesie, wychodząc niejako naprzeciw dalszemu biegowi sprawy, warto było odnieść się do kolejnego, istotnego jej aspektu. Otóż Sąd Okręgowy, uchylając wyrok Sądu pierwszej instancji i przekazując mu sprawę do ponownego rozpoznania, dał wyraz przeświadczeniu, że prawdopodobieństwo skazania oskarżonego jest wysokie, co wszak nie było równoznaczne z nakazaniem zastosowania się przez Sąd Rejonowy do tego

poglądu. Należało z całą mocą podkreślić, że sytuacja procesowa oskarżonego w dalszym ciągu nie jest przesądzona, albowiem organ *ad quem* nie ma prawa ograniczać zasady swobodnej oceny dowodów przez organ *meriti*, w szczególności poprzez wskazówki co do oceny poszczególnych środków dowodowych, jak i całokształtu materiału dowodowego. W dalszym ciągu procedować będzie w granicach wyznaczonych przez art. 7 k.p.k., a więc zasadę swobodnego uznania sędziowskiego. W tej sytuacji, po ponownym przeprowadzeniu przewodu sądowego, Sąd *a quo* będzie miał następujące możliwości: uznanie oskarżonego winnym zarzucanego mu czynu i wydanie wyroku skazującego albo sięgnięcie po środek związany z poddaniem sprawcy próbie, to znaczy po instytucję warunkowego umorzenia postępowania, o ile wystąpią wszystkie przesłanki na to zezwalające. Może również oskarżonego ponownie uniewinnić.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł jak w dyspozytywnej części postanowienia (art. 539e § 2 k.p.k.). O kosztach postępowania skargowego orzeczono po myśli art. 539f k.p.k. w zw. z art. 527 § 2 k.p.k.